

PLANINSKI VEŠTNIK.

Glasilo „Slov. plan. društva“

Štev. 6.

V Ljubljani, dne 25. junija 1900.

Leto VI.

En dan v bližini Češke koče.

Spisal dr. Bogoslav Franta.

Holaho! je zazvenel pod našimi okni na Jezeru ob 5. uri zjutraj 1. kimavca lanskega leta znan prijazen glas. Holaho! se je razlegnilo za trenotek znova. Presenečeni smo bili. Vstajali smo šele, ko je bil naš cenjeni tovariš že pripravljen za odhod. Zaležali smo. Pa zakaj? Zato ker nas je dragi naš tovariš prejšnji večer tako izborno zabaval, da smo šli spat ob enajstih; seveda je bil po naši sodbi on vzrok, da smo mi tako pozno vstajali! In tako smo odhajali šele blizu šestih zjutraj z Jezera proti Češki koči.

Jutro je bilo dražestno. Mnogi izmed vas poznajo Jezersko dolino in vedo, kako je krasna; tudi mi smo jo že dobro poznali, toda tega jutra, ko so solnčni žarki obsevali vrhove Savinskih planin, katere so se svetile pod modrim obokom, ko je bilo vse tiho in mirno, se nam je zdela še krasnejša nego preje.

Po dveurni zložni hoji smo pozdravljali delavce, ki so postavljali kočo.

Poznate li okolišče Češke koče, nje razkošni položaj pod Dolгим hrbtom, Grintavcem in Kočno? Kdor ne pozna ogromnih strmih skalnatih sten Savinskih planin proti severu s snežišči, pod katerimi baš stoji Češka koča, in onega veličastnega daljnega razgleda na sever in zahod, naj pride brzo v ta kraj in odtod gleda svojo lepo slovensko domovino, katera je sedaj tudi že naša domovina. Z radostjo sprejememo vsakega turista na teh češko-slovenskih tleh, toda vsak Slovenec — član naroda, ki odkritosrčno ljubi nas Čehe, kakor ga i mi ljubimo — nam bo izmed vseh najbolje došel.

Dragi naši prijatelji, gospod poslanec in župan Muri, gospod nadučitelj Kocbek in udje osrednjega odbora v Ljubljani so nam z vsemi močmi pomagali, in z njih pomočjo otvorimo letos kočo. Že sedaj pa jo lahko vsakdo obiše in biva

v njej. V kratkem času bo tudi popolnoma dodelana zložna pot do naše kočice, da bo vsak, kdor le hodi po gorah, lahko prišel brez težav do nje. Ko bo pa še julija meseca letošnjega leta dovršena steza z Mlinarskega sedla na vrh Grintaveca, bo tudi turistom, kateri bi se le iztežka odločili na pot na najvišji vršac savinski s severne strani, omogočeno, da bodo brez posebnih naporov lahko dospeli na vrh Grintaveca iz Češke kočice.

Kočice je bilo postavljene že lep kos izza časa, kar smo bili mi zadnjič ondi, namreč v drugi polovici julija meseca lanskega leta. Zunanje delo je bilo že dokončano povečjem; pa marsikaj se je bilo treba še domeniti z zidarskim in tesarским mojstrom. Kako pametno je bilo, da je cenjeni gospod Muri hodil z nami! Lahko smo si omislili mnogo in mnogo stvari; brez njega bi nam bilo težavno.

Ob poldesetih smo šli ogledovat novo stezo, ki vodi od Češke kočice čez Zgornje Ravni na Mlinarsko sedlo, in katero je Češka podružnica nazvala Frischaufovo stezo. Vodnik Miha Uršič, kateri je delal pot, nas je spremljal deloma zato, ker smo morali skupaj pregledati novo stezo, nekaj pa zato, ker je hotel pogledati na stezo, katero je od Skute k Turskemu žlebu delal njegov sin z nekoliko ljudmi.

Steza do Mlinarskega sedla se nam je zdela izborna; samo na kakih dveh krajih je bilo po našem mnenju treba nekaj malega popraviti. Po stezi lahko gre vsak, vsaj nekoliko vaje planinski turist, kateremu se ne vrti v glavi. Sijajno se je obnesel izvrstni načrt profesorja dr. Frischeaufa iz sedemdesetih let. Strme skale severnih sten pod Grintavcem so bile obdelane tako, da so izginili sedaj po tej zračni poti vsi težavnejši kraji, ker so povsod zabiti železni klini in držaji.

Ob $\frac{3}{4}$ 12. dopoldne smo stali na Mlinarskem sedlu.

Ob 5. popoldne bi bil moral biti pri Povšnarju v Kokrski dolini, da bi še ujel kranjsko pošto; kajti drugega dne je bilo konec mojega dopusta in moral sem biti v Pragi. Ali naj bi šel čez Kokrsko sedlo in se izognil lahkemu skoku na Štruco in Skuto, kamor so bili namenjeni ostali prijatelji? Premišljal sem, ali bo dosti časa, da bi mogel na oba vrhova in potem šele v dolino. Miha Uršič se je izjavil, da bo to bržkone nemogoče. S tem pa je podražil mojo kljubovalnost. In storil bom to, sem si dejal.

Naglo smo ubrali pot pod noge. Veliko preje, nego navaja Purtscheller, smo bili na Štruci in na Skuti. Res, stopili smo precej hitro. Toda jedva smo smo še videli doli do Jezera, daljši razgled so nam že popolnoma zakrile megle.

Skoro isti hip, ko smo mi prišli na Skuto, se je pokazal od druge strani Uršičev sin z delavci, ki so delali stezo s Skute proti Turskemu žlebu. Po kratkem razgovoru z njimi vprašam Miho Uršiča, če pridem v poldrugi uri do Zoisove kočice. „Menda ne“, se je glasil odgovor; „jaz bi prišel tja v tem času, ker poznam dobro teren; Vi boste pa rabili za to dve uri“. — No, prav, sem si mislil; Miha Uršič ima menda dobro preračunjenó, toda jaz ne smem zamuditi pošte

pri Povšnarju. Kako sem pač zavidal ostalim prijateljem, ki so še dva dni lahko lazili po hribih! Pristrčno sem se poslovil od vseh, in ob četrti na dve popoldne sem se napotil proti Zoisovi koči. Začetakoma sem hodil počasi, toda brž ko sem zavil ob malem sedlu blizu vrha Štruce, sem naglo stopil navzdol. Pod trdimi koraki se je pogosto krušilo kamenje in se takalilo v globel; videl sem pa vso pot na „Pode“ pred seboj ter vedel, da ne boče doseglo nikogar.

Na pustih, toda jako krasnih Podih je flora revna; vendar pa turista vabijo nekatere vrste cvetlic, zlasti mu ugaja lepi žolti mah. Dvakrat sem se lahko drsal po majhnih snežišjih. Toda polagoma se je vse jelo temniti, in za nekaj časa sem bil v gosti megli, tako da sem le težko razločeval markacijo. Tako se je zgodilo, da skoro zaradi naglice nisem vedel, kje je sever, kje je jug, in da sem se moral enkrat vrniti precej daleč nazaj, ne vedoč, ali sem zašel ali ne. V megli sem namreč popolnoma izgrešil markacijo, in zdelo se mi je, da grem v nasprotno stran, nego bi bil moral iti. Tako sem izgubil skoro četrt ure. A vendar sem dospel ob treh četrtih na tri popoldne do Zoisove koče, kjer sem počival prvič od šestih zjutraj. Žena oskrbnika Krča, ki letos z njo gospodari v Češki koči, mi je hitro napravila dobro krepilo. Pri tem sem še utegnil prelistati knjigo obiskovalcev in razradostil sem se, ker sem v njej našel imena dragih znancev Slovencev in Čehov ter naša imena iz lanskega leta. Ob četrti na štiri sem pa odhajal že navzdol proti Kokrski dolini.

Frischaufova koča, kjer bi se itak ne bil mogel ustaviti, je bila zaprta. Leto 1898. je bilo poslednje, ko je bila še oskrbovana; zdaj je čisto zapuščena. Nedavno sem čital v spisu prof. J. Frischaufa „die Sannthaler Alpen“, kako je koča nastala in bila povečana; uvidel sem, kako je bila važna celo vrsto let za vse turiste v Savinskih planinah; zato nekako bolešno učinkuje ukrep Avstrijskega turistovskega kluba, naj se koča opusti, na tiste, kateri so uživali nje gostoljubnost, upam pa, da glede nje še ni bila rečena zadnja beseda. Seveda, res je, da jo v marsičem nadomešča krasna Zoisova koča, toda pot iz Kokrske doline na Grintavec in Kočno mimo te koče je vendarle velik ovinek.

Deset minut pred peto sem vstopil v Povšnarjevo gostilnico, poten in žejen. Ker je vljudni znani postiljon počakal nekoliko minut, sem se lahko še preoblekel. In kmalu je drdral lahni odprti poštni voz proti Kranju.

Dolgo sem pripovedoval pravzaprav le o sebi, malo pa o naravi; preobširno sem popisoval čisto osebne dogodke in mnogo govoril o svoji osebi. Priznavam, toda predmet članka me je zavedel v to, in zato naj mi bo odpuščeno.

Poslovil sem se od gora, in ob slovesu mi je postalo težko; kajti redkokdaj sem videl gore tako krasne kakor ta večer. Vi iz Ljubljane često tekom leta vidite plamteti vse Savinske planine v ognju večernega solnea, katero jih obseva s takimi bojami, da se ne pozabi nikdar ta krasota. Jaz sem bil srečen, ko sem jih enkrat ta popoldan videl, kako so gorele v rujni zarji, ko se je na zahodni

strani žarela triglavska skupina v čisto jasnem, zelenkasto-zlatem svitu, in ko sem vnovič videl, kako so slovenski kraji krasni.

In na poti do Kranja sem se že odločil, da pridem pred zimo še enkrat gledat Savinske planine. In to koprnjenje mi ni dalo dolgo strpeti v Pragi. Črez tri tedne sem bil zopet na Jezeru, v Bledu in okolici Trbiža — za malo časa sicer, a bil sem srečen, da sem zopet ondi, kamor plovejo misli nas vseh, kateri poznamo te zlate, krasne slovenske kraje.

Potovanje na Severni rtič (kap).

Spisal Ivan Plantan.

(Dalje.)

Ko sem se preoblekel, sem šel takoj po mestu gledat njega znamenitosti, saj je to mesto zadnje večje mesto norveško. Človek takoj čuti, da je v novem svetu in v čisto nenavadnem kraju; zunanost mesta in okolica napravljata na potnika jako zanimiv in nenavaden vtisk.

Mesto leži na polotoku ob fjordu istega imena in ob izlivu reke „Nid“ ter ima 34.000 prebivalcev. Proti vzhodu in jugu se dviga gorovje, na katerem stoji ravno južno nad mestom stara trdnjava „Kristijansten“. Ulice so jako široke (30—36 m) in pa snažne kakor malokje drugod. Hiše so večinoma le enonadstropne in skoro vse lesene; ni jih morda nad 10 poslopij, ki bi bila zgrajena iz kamena in opeke. Vendar so stavbe jako lično izdelane in z oljnatimi barvami sivo ali rumenkasto prepleskane. Zapazil sem, da so hraniluice, banke, velike prodajalnice, skladišča, tudi bolnica iz golega lesa, in da se ljudje nič ne boje ognja. To kaže, da prebivalstvo strogo pazi na red in se tako varno čuti kakor mi v zidanih hišah.

Vse večje ulice imajo po 2 vrsti dreves zasajenih, in na vsakem oknu zasebnih stanovanj je polno krasno cvetočih cvetlic.

Vegetacija je tukaj sploh jako bogata in vremenske razmere prav prijetne; fjord tudi po zimi nikdar ne zamrzne.

V Trondjemu evete trgovina raznih vrst, in zato je stanovništvo jako imovito, vendar skromno v svojih potrebah in prijazno napram tujcem.

Največja znamenitost tega mesta je nedvomno stara stolna cerkev (dom kirke, beri: domčirke) iz 10. stoletja. Temelj tej cerkvi je postavil kralj Olaf Kyrre; sčasoma pa so to krasno, v celej Skandinaviji največje svetišče znatno razširili. Vsa stavba je iz kamena in deloma v romanskem, deloma gostkem slogu zgrajena. Ker je vsled požarov leta 1708. in 1719. mnogo trpela, jo še dandanes v zahodnem delu popravljajo ter jo bodo še več let. V tej cerkvi so bili norveški kralji kronani, in od l. 1814. je po državnem osnovnem zakonu vsak norveški kralj obvezan, da se da v tej cerkvi kronati.

Poleg cerkve je park, v katerem mirno spavajo meščanje trondjemski večno spanje. Pod vsakim drevescem stoji kak kamenit spominik, ob grobu pa klopica. Na te klopi hodijo sorodniki ob sobotah zvečer sedet in vsakokrat prineso šopek svežih cvetlic, katere polože na gomilo dragega rajnika.

Ker sem v nedeljo prišel v Trondjem, sem našel vse grobe s svežimi cvetkami okrašene, in reči moram, da napravi to parku podobno pokopališče jako prijeten vtisk na človeka, in da si tujec, zroč te znake trajne ljubezni, skoro želi, da bi tudi on tukaj našel zadnji svoj počitek!

Dva dni pred mano je dospel tudi nemški cesar na „Hohenzollernu“ v spremstvu s „Hello“ v Trondjem ter se 1 km pred mestom zasedel. Ker je bila nedelja, nam je hotel svojo milost izkazati s tem, da je dal svojo mornarsko godbo popoldne ob 6. uri v predmestje „Ihlen“ prepeljati in zaukazal, da je v tivolskih nasadih dve uri koncertovala. Da se je pri tem koncertu vse trlo, je umevno; kajti domačinom in tudi tujcem je malokdaj dana prilika, tako daleč na severu slušati glasove izborne godbe.

Pripovedoval bi o mestu še marsikaj, pa moram zopet končati in pisati o nadaljnem potovanju in o tem, kar sem na tem potovanju doživel.

V Trondjemu sem srečal nekega gospoda iz Braunschweiga, s katerim sem se bil na Holmenkollenu nad Kristijanijo seznanil pred par dnevi. Takoj mi je povedal, da namerava tudi s „Kong Haraldom“ odpotovati na Severni rtič, če dobi še kak prostor. Ta novica me je jako razveselila, kajti mož je bil zelo vesel in dovtipen ter mi je kot potni tovariš jako ugajal. Nisva se sicer drug drugemu predstavila, vendar sva bila kot sopotnika kmalu dobra prijatelja. Tudi temu mojemu tovarišu je bil v pisarnici parobrodne družbe, ki se nazivlje „Nordenfjeldske Dampskibs-Selskab“, obljubljen prostor na parobrodu, ako se neki gospod, ki je karto že vzel, ne udeleži vožnje. In res se je dotični odpovedal radi bolezni. Tako mi je tovariš postal družabnik za celo pot na rtič in nazaj.

V Trondjemu je bilo treba priprave za vožnjo po morju završiti. Tukaj sem si za 3½ krone izposodil pleten stol naslanjač za sejo na krovu parobroda. Čudno se mi je sicer zdelo, da parobrod sam nima običajnih stolov; ker so se pa vsi gostje v hotelu ravnali pa navodilih potnih kontoarjev, sem si tudi jaz privoščil tak stol, ki mi je potem 8 dni prav dobro služil. Tak naslanjač je jako prijeten, kajti v njem sediš in občuduješ velikansko naravo sedaj z ene, sedaj z druge strani parobroda, in kadar utrujen ne moreš več gledati vedno izpreminjajočih se slik, zaspis, zavrt v gorko odejo, v naslanjaču tako kakor v najboljši postelji. — Tudi steklenico konjaka in zavitek egipčanskih cigaret sem si preskrbel, in potem sem si želel edino le še lepega vremena, kajti v ponedeljek, t. j. 24./7., zjutraj je pričelo malo pršeti, in bal sem se, da bomo v dežju na Severni rtič vozili in brez užitka, le utrujeni in čemerni se zopet vrnil. Vendar so se bogovi redkokdaj proti Severnemu kapu potujočega Slovenca usmilili, in proti opoldanski uri je bilo zopet vedro nebo.

Jaz sem si takoj dopoldne hitel ogledat parobrod „Kong Harald“, ki se je ravno ta dan vrnil od Severnega rtiča, in to ogledovanje in preiskavanje me je prav zadovoljilo. Prepričal sem se, da je ta parobrod jako eleganten, trden, prostoren in da ustreza vsem zahtevam še tako razvjenega popotnika. Prostora ima za vožnjo ob morski obali za 1100 oseb in za daljše vožnje po morju za 800—900 oseb. Na glavnem krovu sta dve jako elegantno opremljeni obednici in nebroj kabin, na gorenjem krovu 2 salona „za dame“ in „za kadilce“. Pa tudi v spodnjem krovu je par skupnih salonov II. reda in polno kabin ob vsaki strani parobroda. Seveda ima parobrod velikanske shrambe za premog, za vodo, živila in prtljago.

Jaz sem si poiskal svojo sobico (kajito) na glavnem krovu in sem bil zadovoljen, ko sem se prepričal, da je moja številka „lugar“ 15 sredi parobroda in primerno prostorna, kajti imela je 3 spalne prostore. Žal mi je bilo, da nisem mogel s svojim znancem Brunšvičanom skupno te kabine zasesti, ker on je imel številko „35“ v drugem delu parobroda.

Ob 2. popoldne smo v hotelu „Britania“, ki je najboljši in največji hotel v Trondjemu, zadnjič obedovali na kopnem in se zelo čudili, da nas je bilo nad 200 gostov. Pri tem obedu sem našel tudi dva Dunajčana, dr. Milanicha in dr. Munka, in dva Norimberžana, s katerima sem se seznanil. Napivali smo si „srečno pot“ in komaj čakali trenotka, ko nas ponese „Kong Harald“ v morje in odrine iz fjorda proti severu. Čas nam je hitro potekel, in ob 7. uri popoldne smo se počeli zbirati na „Kong Haraldu“ drug za drugim.

Jaz kakor vsak drugi popotnik sem bil prav radoveden, kakega tovariša mi usoda nakloni za spalnico, in šel sem na parobrod pogledat, če se je že vkreal ali ne. Končno sem pač zagledal njegov kovčeg, ki je poleg mojega počival na tretjem spalnem prostoru najine kabine, toda o gospodarju tega tujega kovčega ni bilo nobenega sledu. Šel sem zopet na krov in počel sem skupno s svojim znancem Brunšvičanom druge sopotnike natančneje ogledovati, kajtianimalo me je izvedeti, v kakšni družbi da bodem prihodnjih 8 dni preživel. Na krovu se je slišal tukaj francoski, tam angleški, potem norveški in nemški jezik, in takoj sem izprevidel, da smo od vseh vetrov se tukaj zbrali, da nas je pa navdajala vse ena in ista misel: „hajdi na Severni kap“.

Komaj sem bil eno uro na krovu, je prišel neki gospod srednje starosti, jako prijaznega vedenja ter se mi je predstavil kot: Paul Fränkl, amateur-fotograf iz Berlina. Čudno se mi je zdelo, kako da je ravno mene počastil ta Berlinčan, ali kmalu sem zasledil, da je tičal za grmom moj tovariš Brunšvičan, ki je g. Fränklu povedal, da tudi jaz nemški govorim in da se bomo skupno kratkočasili.

Ob 9. uri popoldne — tako se pravi na Norveškem — je dal „Kong Harald“ z zvoncem zadnje znamenje, in odrinili smo iz trondjemske luke. Mnogobrojno

zbrano občinstvo nam je v slovo klicalo „hura“, in takisto smo odzdravljali tudi mi. „Kong Harald“ pa se je ponosno in urno pomikal iz trondjemskega fjorda proti odprtemu morju.

Kmalu smo izgubili mesto iz vida in jadrali smo nekaj ur po fjordu, potem pa med otoki, pozneje zopet po odprtem morju; krenili smo zdajpazdaj v kak sund ali fjord, kojih je neštivilna množica ob vselej Norveški do severa in do severnovzhodne meje proti Švedski.

Gore ob obali Norveške in na otokih so tod komaj do 400 m visoke; snežnikov ni še nikjer zapaziti. Otoki so jako lepi, in značilno je, da se vsi bregovi navpično dvigajo iz morja. Vožnja je jako prijetna, vendar ni posebnih znamenitosti videti. Tod je še obilo vegetacije. Med otoki in po raznih fjordih treba veliko pozornosti, kajti v morju se nahaja silno veliko čeri, katerim se mora parobrod pazno izogibati. Imeli smo dva izvrstna „lotsa“ ali vodnika na krovu celo pot do kapa in nazaj. Na otokih je na mnogih krajih videti močne železne držaje za pritrdjevanje ladij, katerih ni moči zasidrati. Na skalah pa so kameniti stolpiči, v katerih po zimi vedno luč gori, da svariijo mornarje.

Takoj prvo noč smo ostali do ene popolnoči na krovu, zaviti v odeje, kajti noč je bila po deloma deževnem dnevu precej hladna.

Novi moj znanec, to je Berlinčan — tako ga bom odslej vedno imenoval, — je prisedel k meni in k mojemu tovarišu iz Braunschweiga ter nama začel razlagati, da je fotograf-specijalist za „oblake“. Pravil je dalje, da je že 28 velikih potovanj srečno prebil in da hoče sedaj na severu fotografovati in študirati oblake. Iz prvega sem ga debelo gledal, misleč, da je ušel iz kake blaznice in da hoče svoje burke na morju uganjati; toda kmalu sem se prepričal, da ima mož pri vsej navadni pameti le neko posebno veselje za fotografiranje oblakov. Pripovedoval je nama, da ima v Berlinu bogato zbirko fotografiranih oblakov in da predava v raznih strokovnih in učenih društvih o svojih fotografijah in študijah raznovrstnih oblakov. Nekaj časa sem neverno poslušal njegova predavanja, potem sem mu odkrito povedal pa tudi svoje misli in nazore; ker sem pa videl, da mu kvarim veselje, če mu prerekam, sem ga pustil dalje govoriti, toda sklenil sem bil, da ga hočem z njegovo črno umetnostjo spraviti pri prvi priliki v veliko zadrego.

In res mi ni bilo treba dolgo čakati; kajti, ko je solnce ob 10. uri zvečer zahajalo, se je pokazal na zahodu oblak, ki je imel tako fantastično podobo in tako krasno rdečezlato barvo, da se ga tudi mi laiki nismo mogli nagledati. Šel sem hitro v „salon“ klicat tega amateur-fotografa, da je prišel s svojim malim „aparatom“ na krov. Tukaj sem ga opozoril na izredno prikazen na nebu in mu rekel, da naj naslika ta „oblaček“. Berlinčan pa se je po kratkem pomisleku odrezal, da ga ne more fotografovati, ker je prevelik in predaleč. Glasen smeh so zagnali vsi poslušalci tega dialoga, in gospod Fränkl se je hitro izgubil v notranje prostore parobroda, kjer je ostal do drugega jutra. Pri zajtrku je prišel zopet na dan in bil prav dobre volje.

Nekako po eni popolnoči sem šel spat, pa tovariša, na katerega sem bil silno radoveden, še vedno ni bilo v spalnici. Legel sem na spodnjo posteljo, in lahko gibanje parobroda me je zazibalo kmalu v sladko spanje. Ko sem se zjutraj ob 7. uri dne 25. julija zbudil, sem zapazil, da nad menoj moj nepoznani tovariš tudi že bdi in premišlja, če bi vstal ali ne. Predstavila sva se drug drugemu v nočni toaleti, in sedaj sva se spoznala stanovska kolegi, kajti on je bil vladni asesor s Saksonskega.

(Dalje prihodnjič.)

Iz mojega nahrbtnika.

Spisal J. M.

(Dalje.)

Nagledal sem se že bil in nazijal, ko je prilezel šele enooki Berlinec gori. Štirje smo bili sedaj na vrhu, pa nam je že skoraj primanjkovalo prostora; zato sem jo pobral doli.

Navzdol se mi je zdelo nekoliko bolj sitno. Pod Malim Klekom sem srečal Saksonca, katerega je vodnik vlekel na vrvi kakor mesar tele v mesnico. Ko sem prišel v koč, sem našel notri nekaj novih hribolazcev, ki so pa tako nemščino govorili, da so me kar ušesa bolela. Šel sem raje iz sobe in sedel na klop na južni strani koč. Nekoliko časa sem se radoval lepega razgleda, toda začel sem nekaj zaspan postajati, zato sem legel in sčasoma zadremal.

Zbudil sem se šele opoldne. Solnce je tako grelo, da je privabilo turiste in vodnike iz mrzle sobe. Kakega pomena je pač vreme za izlete! Pred letom bi me bila burja skoraj odnesla na Pastirico, in če sem nos vtaknil skozi vrata, sem se bal, da bi mi ne zmrznil. Sedaj sem se pa lepo solnčil na klopi! Vendar mi ni žal, da me je Klek prvikrat opeharil; vsaj sem izkusil, kako se leze nanj v lepem in grdem.

Vodnik me je opomnil, da lahko odrineva, ako hočem. Nagledal sem se, spočil in naspal tudi, zato sem bil takoj pripravljen na pot. Navezala sva se na vrv in jo mahnila proti Pastirici. Nadejal sem se, da se bom po ledu navzdol peljal, toda vodnik mi je odsvetoval, češ, da ni varno, ker so se vsled vročine odprle razpoke. In zares, zjutraj se mi je zdela pot zložnejša; sneg je bil tako kopen, da sem se večkrat do kolen vanj vdrl. Poprej še ni nobena razpoka križala poti, sedaj sva jih pa morala več preskočiti. Na nekem mestu se je ravno za nama podrl snežen most, katerega sva še srečno preskočila; hipoma je zazijala seženj široka razpoka. „Todi“, je rekel vodnik, „ne bo noben hribolazec več lezel na Klek“.

Ko sva prišla do Pastirice, sva jo urezala naravnost počrez proti Hofmannovi koči. Vodnik je pustil zjutraj moj nahrbtnik v Glocknerhausu. Rekel sem mu, naj gre naravnost tja, saj lahko pridem sam do koč. Prihranil bi mu bil s tem

dve uri pota. Toda ni me hotel pustiti samega črez ledenik. Bekel je, da je odgovoren za mojo varnost; ledeniku da se ne sme nikdar zaupati, lahko me zadene kaka nesreča, in potem bi bil on ostro kaznovan. Vestni so res ti vodniki. Šla sva torej skupaj črez. Ledenik je tod skoraj popolnoma raven; širok ni dosti črez en kilometer. Menil sem, da pridem do koč v dobri četrti ure. Toda motil sem se, zakaj rabila sva debelo uro. Na sredi je bil namreč ledenik jako razpokan. Nekatere razpoke so bile tako široke, da sva morala precej časa iskati mesta, kjer sva jih lahko preskočila. Ko sem prišel na drugo stran ledenika, sem zagledal jako strmo nad seboj koč. Poti do nje ni; kar naravnost navzgor moraš lesti po peščenem bregu; to pa ni ravno najprijetnejše, ako si prišel s Kleka.

2. V Hofmannovi koči (2438 m).

Koča stoji na jako lepem prostoru. Razgled na Klek, Pastirico, ledenike in na venec nebatičnih vrhov, ki jih oklepa, je mnogo veličastnejši nego s Franca Jožefa višine. Nad koč se razprostira lepo obraslo rebro Fuserkarkopfa; imenuje se Gamsgrube in je jako znamenito spričo redkih planinskih rastlin; zato je nazivljejo tudi „vrt Pastirice“, ki ga botaniki obiskujejo kaj radi. Jaz jim nisem šel v škodo, zakaj rastlin poznam malo in zato jih tudi dosti ne iščem in ne nabiram. Razen salate in krompirja, bodisiže pečenega ali v oblicah, me zanima le še par drugih navadnejših „rož“.

Koča je velikega pomena posebno za hribolazce, ki hočejo v dolini Kaprun in Fusch. Prvo je postavil nadvojvoda Ivan I. 1833., toda razpadla je kmalu. Hofmann in Stüdl sta jo l. 1869. postavila na novo. Po Hofmannovi smrti v bitki pri Sedanu so jo prekrstili v Hofmannovo koč. Prostorna ni posebno; obednica, spalnica in kuhinja je vse v enem prostoru. Stalnega oskrbnika v koči ni, vendar je malokdaj prazna. Skoraj vsak dan pridejo vanjo vodniki in nosači.

V koči sva našla starega nosača iz Glocknerhausa. Prinesel je s seboj nekaj konserv in steklenic piva. Gotovo so v Glocknerhausu zvedeli, da nameravam v koč, zato so jo hiteli oskrbet z brašnom. Vodnik je šel po moj nahrbtnik, jaz sem pa zamenil črevlje z velikimi copatami, kar je utrujenim nogam jako dobro delo. Pred koč sem legel v travo in se pogovarjal z nosačem, ki je delal trske. Ko sem pa zvedel, da se nad koč dobe pečnice, me je minila vsa utrujenost, in kar v copatah sem lezel po strmem rebro. Kmalu sem jih nabral precej velik šopek; bile so pa bolj začrnele in majhne. Lezel sem vedno više in šele, ko sem prišel do melin, sem zapazil, da sem se preveč oddalil od koč. Ker se mi ni nikamor mudilo, sem legel pod strmo steno v dišečo travo. Imel sem prekrasen razgled na Pastirico. Razen Kleka vidiš od tod jako lepo Johannesberg. Ves je snežnobel, niti najmanjše temne proge ne zapaziš na njem. Nalik ogromnemu stožcu se dviguje iz gornje Pastirice, ves vkovan v večni led.

Ko sem prilezel nazaj v koč, sem jo našel skoraj polno. Okrog mize so sedeli enooki Berlinec, Saksonec, smrčavi Prus in še neki drugi hribolazec. Bil

je še jako mlad, ker mu je ravnokar začel pod nosom poganjati mah, katerega je pa ves čas pulil in vlekel, kakor bi ga hotel rabiti za jaslice. Vsi smo name-ravali prenočiti, zato je bilo najpametnejše, da smo se seznanili. Naš novi tovariš je bil visokošolec. Govoril je silno veliko, gotovo se je zraven dosti lagal. Vsaj jaz mu nisem dosti verjel; zakaj pregovor pravi: kdor veliko govori, ali veliko ve, ali pa veliko laže; prevelike vednosti mu pa nisem prisojal. Hvalil se je zelo.

„Pomislite“, je rekel, „v dveh dneh sem prišel iz Dolčan do sem. Včeraj sem prišel do Sv. Krvi, rabil sem komaj osem ur; famozen korak imam, kaj?“

„Ne posebno“, se oglasim, „jaz sem včeraj rabil le dobrih šest ur“.

„Nemogoče“, vzklikne on.

„Čisto mogoče“, mu odvrnem, „ker je tudi res. Ste li srečali nekega bolj priletnega turista? Ne? S tem sem stavil za par steklenic, da pridem poprej k Sv. Krvi peš, nego on z vozom. Stavo sem dobil, toda pil pa ne, ker se mi dotičnega gospoda ni ljubilo čakati.“

Dijak je še vedno zmajeval z glavo; gotovo me je sodil po svojem kopitu. Malo sem ga bil sicer pohladir, toda kmalu je začel zopet praviti o svojih „piramidalnih, famoznih“ turah. Bil je menda že povsodi. V Trstu se je kopal z morskimi volkovi, Matterhornu je sedel na nos (če je videl Benetke, ni povedal) in v Severnem morju je kitom pušчал. Seveda verjel mu ni nihče. Zakaj spoznali smo, da je on eden izmed onih prikazni v hribolastvu, katerih se zlasti okrog zložnih alpskih hotelov nikjer ne manjka. Navadno pohajajo celi dan s cepinom v roki okrog in gledajo na vreme; posedajo na verandi in se resnega obraza zgovarjajo z vodniki. Pripravljajo se na najtežavnejše ture, na katere se pa nikdar ne odpravijo. Ako je vreme grdo, že tako ne morejo nikamor; če je pa lepo, jih pa črevelj obtišči, ali se jim pripeti kaj podobnega, da niso za pot. Vkljub temu pa pripovedujejo, da so bili na najtežavnejših vrhah, akoravno se zboje vsakega količkaj težavnega prelaza. Našega novega znanca smo takoj prišteli takim hribolazcem. Rekel je, da ne pojde na Klek, ker ga črevelj tišči, zato hoče v Lienz, da mu ga tam popravijo.

Zvečer smo še nekaj časa v mesečini občudovali ledenike, potem smo se pa odpravili k počitku. Vodniki so šli pod streho, mi pa na žimnice. K sreči sem dobil prostor na koncu pri oknu. Zraven mene je legel dijak, zraven tega je položil svoje ogromno telo smrčavec; nekako vdan vse, kar ima priti, se mu je pridružil Saksonec, k steni se je pa zleknil „enooki“ godrnjavec. Drugi dan je bilo treba vstati ob dveh, toda spanja nisem dosti pričakoval, ker sem vedel, da ne zatisnem očesa, ako bo Prusak smrčal. Za vse slučaje sem si pripravil na okno steklenico vode.

Ni še preteklo pol ure, in že je pretresalo kočo grozovito smrčanje.

„Ako bo celo noč tako godel“, se oglasim, „ne bomo imeli prav nič spanja“.

„Saj smrči kakor vol“, zagodrnja enooki, „že drugo noč ne morem spati zaradi tega neotesanca“.

„Počakajte, ljubi gospodje, jaz ga bodem zbudil in prosil, da naj ne smrči tako hudo“, je predlagal vedno prijazni Saksonec.

„Sunite ga pod rebra, da bo odletel z žimnice“, je zagodel enooki.

Med tem ga je Saksonec že budil. „Gospod doktor“, ga je klical ljubezuivo, „nehajte malo smrčati, da zaspimo“. Toda doktor je mirno naprej žagal. Prišel mu je na pomoč enooki. Malo se je iztegnil in dregnil doktorja pod rebra, da se je kar zaletel v dijaka.

Sedaj se je pa zbudil. „Kdo me je sunil“, je začel vpiti.

„Prosim, gospod doktor“, ga je miril Saksonec, „smrčali ste, in zato . . .“. Dalje ni prišel, ker mu je doktor sapo zaprl. Tako mu je priložil, da je kar padel na Berlinea. „Pritožil se bodem“, je vpil.

„Jaz se bom“, je kričal Berlinec, „ker nas motite s svojim smrčanjem“.

„Plačal sem prenočišče“, se je drl doktor.

„Pa ne za smrčanje“, mu jo je zabrusil enooki.

„Prosim, gospod doktor“, je zopet vmes posegel Saksonec, „saj vas ni nihče sunil; moj tovariš se vas je samo malo dotaknil, da bi vas zbudil. Sploh pa, oprostite nam to predrznost: Nihče vam ne brani smrčati, samo malo počakajte, da mi zaspimo, potem pa smrčite, kakor vam drago“.

„Tako, tako“, mu je oni odvrnil porogljivo, „še čakal bom, kdaj se bo zljubilo vaši milosti zaspiti“.

(Dalje prihodnjic.)

Društvene vesti.

Današnji prvi članek je spisal g. dr. Bogoslav Franta, tajnik naše češke podružnice in svetnik češkega deželnega odbora. Za lepi prispevek, ki nam živo priča o iskrenem zanimanju in navdušenju za našo stvar, pristrčna hvala!

Podpori. Visoki deželni zbor kranjski je naklonil osrednjemu društvu 1000 K, visoko železniško ministrstvo pa Savinski podružnici za popravilo pöta v Turskem žlebu 200 K.

Darilo. Član osrednjega društva, gospod Avgust Agnola, trgovec v Ljubljani, je daroval za Aljažovo koč v Vratih 6 kozarcev. Lepa hvala!

Zahvala. Gospod ravnatelj Ivan Šubie je kot bivši podpredsednik nekdanjega kluba fotografov-amaterjev izročil odseku fotografov-amaterjev „Slov. plan. društva“ kompletni fotografski aparat omenjenega kluba. Aparat obstoji iz kamere, stativa in glave, dveh kaset in objektiv (13×18) z zaslonkami. Za lepi dar ga najtopleje zahvaljujemo.

Novi člani.

Osrednjega društva:

- Gd. Agnola Avgust, trgovec v Ljubljani.
- Schuller Fran, poslovođa v Ljubljani.
- dr. Papež Fran, odvetnik v Ljubljani.
- dr. Stare Josip, adjunkt c. kr. fin. prokurature v Ljubljani.
- Grohar Iv., akadem. slikar v Ljubljani.
- Šmitek Peter, akadem. slikar v Kropi.
- Verbajš Ignacij, tiskarniški faktor v Ljubljani.
- Vernik Božidar, trgovski knjigovodja v Ljubljani.
- Juh Josip, c. kr. računski asistent v Ljubljani.

Kranjske podružnice:

- Gd. Polak Viljem v Trziču (ustanovnik).
 - Bohine Iv., trgovski pomočnik v Kranju.
- Izlet na Menino** priredita Kamniška in Savinska podružnica v nedeljo dne 15. julija. Odhod iz Kamnika ob 7. uri, iz Gornjega grada ob 8. uri zjutraj. Število udeležnikov

naj se naznani g. Fr. Kocbeku v Gornji grad, da preskrbi pijačo, vse drugo vzame naj vsak turist sam s seboj.

Češka koča na Ravneh. Češka podružnica namerava slavnostno otvoriti prvo svojo kočo v juliju t. l., toda popreje še določi dan z osrednjim odborom in s prijatelji društva. — Vso zimo in do druge polovice aprila je bila koča popolnoma pod snegom; šele v zadnji tretjini meseca aprila se je pokazala njena streha. Prvi je posetil maja meseca kočo gospod poslanec in župan Muri, začetkom junija pa profesor J. Frischauf. Sneg je podrl železni dimnik; sicer je bilo v koči vse v lepem redu; pokazalo se je, da se je jeseni jako zanesljivo izvršila prireditve z železnimi vrvmi. Le od znotraj je treba še dovršiti nekaj malega dela. Popolna oprava koče, v kateri bosta gospodarila Krč in njegova žena, oba dobro znana turistom iz Zoisove koče, bo dokončano v najkrajšem času. — Češka podružnica izpeljuje od Stullerjevega sedla h koči novo pot, ki bo še zložnejša nego dosedanja, in napravi še letos novo stezo od Mlinarskega sedla na vrh Grintavca, tako da bo lahko mogoče iz koče priti v 3—3½ urah na najvišji vrh Savinskih planin.

Triglavsko kočo na Kredarici se odpravi 1. julija t. l. Provijant in druge potrebščine že nosijo na Kredarico. Novi čuvaj je bil začetkom tega meseca že 3 dni v koči, da bi napravil drva, a bilo je še toliko snega, da ni nič opravil ter se vrnil. Sedaj je pa že toliko kopno, da ni nobene ovire več.

Kocbekova koča se odpravi 1. julija t. l. in bo de oskrbljena s konzervami, klobasami, vinom in pivom.

Aljažovo kočo v Vratih so otvorili „Planinski Piparji“ dne 14. junija t. l. Koča je dobro prezimila. Odbor osrednjega društva je sedaj opravo in posodo popolnil, pokvarjene stvari pa nadomestil z novimi. Ravno v sedanjem času je izlet v Vrata najprijetnejši. Pastirji so že v dolini in se pri njih dobi mleko. Med potjo se lahko ogleda Peričnik, ki je ravno sedaj vsled obile vode velik in krasan. Tudi še gredo vsak popoldan plazovi.

V Planici pri Ratečah je bil prvi turist letos dne 23. maja meseca. Pot je bila proti koncu doline še vsa v snegu, a naša

koča že na suhem. Zanimivo je bilo grmenje plazov. Nadiža ima sedaj dovolj vode, da teče skozi vso dolino. Poskrbljeno je, da se naša koča razširi in dogotovi do konca julija meseca.

Alpský Věstník, glasilo češke podružnice, prinaša v majnikovi številki dva reklamna članka, vabeča češko občinstvo na Jezersko in na Bled. Pisatelj opisuje v teh člankih s prepričevalnimi besedami kras naših krajev, njih udobnosti. Jezersko mu je izmed najprijetnejših in najlepših planinskih krajev. Zanimanje, ki ga budi češko naše glasilo za slovenske kraje, naj rodi plod in naj razvname češko potujoče občinstvo za naš narod in domačo našo zemljo.

Turistom v Savinskih planinah priporoča Savinska podružnica sledeče gostilnice in vodnike: 1. Na Rečici na Paki: gostilnico „Pri pošti“. 2. V Mozirju: gostilnico „Na pošti“ (Anton Goričar, c. kr. poštar). 3. Na Ljubnem: gostilnici Franca Ks. Petka in Alojza Klemenška. 4. V Lučah: gostilnico „Pri Raduhi“ (N. Zanier) in gostilnico „Pri mežnarici“. — Vodnik „Slov. plan. društva“: Anton Pečovnik. 5. V Solčavi: gostilnici Kristijana Grmela in Antona Herleta. — Vodnik „Slov. plan. društva“: Blaž Plaznik.

Kopališče v Škofji Loki. Znižane pristojbine za kopel v javnem kopališču v Škofji Loki je dovolil tamošnji odbor olepševalnega društva članom „Slov. plan. društva“. Cene za nečlane so sledeče: za celo kopalno dobo s perilom 6 K, brez perila 4 K, za eno kopel s perilom 40 h, brez perila 20 h. Teh pristojbin plačajo torej naši člani le polovico, ako se izkažejo z društveno legitimacijo.

Društveni izlet na Mrzlico. V praznik Vnebohoda dne 24. maja je opravilo „Slov. plan. društvo“ prvi svoj letošnji društveni izlet. Izletelo je v poset k savinski svoji podružnici, ogledat si zeleno Štajersko raz višino „Savinskega Triglava“, 1119 m visoke Mrzlice, ki jo diči od lanske jeseni po Savinski podružnici postavljena Hausenbichlerjeva koča in mogočen križ z razpelom. V mnogobrojnem številu so dospeli semkaj Savinci in prisrčno pozdravili Kranjce ob mogočnih, daleč naokrog odmevajočih streljih. Prva spomlad, tu v višini stoprav sedaj vzbujena, je vzradostila izletnike na

vrhu z bujnimi cveti planinske flore, z bojami in s svežim vonjem, ki jih ne najdemo v nižavah. S slastjo smo se vdali uživanju rajske svežosti prvih znakov spomladi, ki so minili v nižavi že pred mnogimi tedni hitro in neopaževano, še predno smo se spomladi dobro zavedeli. Saj nam mestno življenje in njega pehanje niti ne pripušča časa, da bi se lepote razvijajoče se prirode smeli docela veseliti in se ji vdati z vso dušo.

Neprikrito veselje je prevzelo tu v višini vso družbo, in razvilo se je živahno vrvenje ob narodnem pevanju. Seznanili so se Kranjci s Savinci, pozdravljali se daljni stari znanci, in pisali so se srčni pozdravi na društvenih razglednicah prijateljem v tujino, da uvrste tudi ti v svoje zbirke prijazno Hausenbiehlerjevo kočo, ki je ta dan pri solnčnem svitu zbrala toli veselo družbo prijateljev prirode in gora.

Ni manjkalo niti slavnostnih govorov; prvi je izrazil žalski tajnik g. Kač bratske čute veselja nad posetom osrednjega društva, vabeč in vnemajoč Kranjce za obiskovanje štajerskih gora. Sledil mu je g. Petriček, učitelj iz Žalca, zahvaljujoč osrednje društvo za podporo za zgradnjo Hausenbiehlerjeve koče; poseben pozdrav je naklonil „Piparjem“. Zahvalil je govornika društveni načelnik g. prof. Orožen, spominjajoč se vsled bolezní odsotnega načelnika Savinske podružnice, g. Kocbeka, in pozivajoč družbo k proslavi navzočnega ljubljence našega, za društvo prezaslužnega univ. prof. g. dr. Frischaufa. Navdušena ovacija, ki so jo priredili izletniki temu častivrednemu možu, je nudilo dr. Frischaufu priliko, izpregovoriti besede, polne simpatije do slovenskega naroda in do planinskega društva, ki se tako krepko

razvija v korist narodu in planinstvu, v katerem vidi ono sredstvo, ki združi kdaj vse narode k miroljubnemu sodelovanju. Kremeniti in pošteni vzklík „cveti in rasti“, ki ga je zaklical dr. Frischauf planinskemu društvu, je zvalil krepka ramena, da so dvignila govornika, društvenega častnega člana, in ga nesla kvišku gori na bližnji vrh, pozdravljanega od hvaležnih planincev. Zahvalil je končno še nadpirar g. Hauptman Štajerce za naklonjeno napitnico in nazdravil v imenu „Piparjev“ hrabrim Štajerceem.

Uživali so izletniki v tej veseli družbi nekaj ur lepoto prijazne Mrzlice, zatapljali se v bogati razgled, ki se odpira z višine po širni Savinski dolini in tja na kranjsko gorovje, zlasti na široki Sv. Kum. Razgled je tu obsežen, vid se izgublja šele v daljni daljini v sanjavi megli neskončnega obzorja, zaokrožujočega globoko pod nami v mogočni tišini se razprostirajoče zelenje prekrasne domovine.

In minile so ure, namenjene uživanju hribskega veselja, in razšli smo se Štajerci in Kranjci ter krenili vsak na svojo stran: Kranjci, ki smo prišli semkaj od Trbovelj, nizdolu skozi romantično dolino Boben v Hrastnik, kjer smo preživeli še lep popoldan in pa lep večer.

Potihnilo je okoli Hausenbiehlerjeve koče in mogočnega križa pred njo, vtisnila pa se nam je Mrzlica v lep spomin, da nas le-ta spomin zvabi zopet nazaj v zeleno Štajersko, tja k njej, prelepi Mrzlici. — oe —

Turistovska oprava, kakor cepin, krplje, krampeže, svetiljke, se dobi pri našem članu gospodu Oroslavu Verovškemu (tvrdka Verovšek in Schneider) na Dunajski cesti šte. 18. v Ljubljani.

Razne vesti.

Frischaufovo kočo pod Grintavcem je „Section Eisenkappel“, podružnica „Avstrijskega Touristencluba“, odstopila v last „Section Krain.“

Hrvatsko planinarsko društvo. Velika apatija, ki vlada sploh v vsem javnem življenju po Hrvaškem, vpliva tudi na planinarsko društvo, ki se ne more tako razvijati, kakor bi želel odbor, v katerem nahajamo v resnici delavne in navdušene moze. Dosedaj je moral

odbor omejiti svoje delovanje na divno Sleme in Podsused, izdaje pa tudi društveni list „Planinar“, ki izhaja redno vsak mesec. Bridka izguba je zadela letos društvo: izgubila je svojega vrlega tajnika g. Lihla, dušo društva, ki je umrl 12. februarja.

Tekom tega leta se bode slavila 25letnica „Hrvatskega plan. društva“. Želimo iskreno, da bi to slavlje obudilo v srečo vsakega domoljuba zanimanje za to prekornostno dru-

štvo, ki ima 22 ustanovnikov in 317 rednih članov in nekaj podružnic.

Odbor za leto 1900. je naslednji: Miroslav grof Kulmer, predsednik, Milan Lenucci in Ivan Stožir, podpredsednika, dr. Oton Kučera, tajnik, Ivan Exner, blagajnik, dr. Anton Heinz, ekonom. Odborniki: dr. L. Car, dr. Drag. Gorjanović, Gj. Justić, T. Kos, B. pl. Kukuljević, dr. A. Langhofer, dr. Fr. pl. Marković, J. Pasarić.

Turistovsko društvo „Liburnia“ se je ustanovilo v Zadru. Namen društva je, preiskovati in odkrivati prirodne lepote Dalmacije, napravljati jih pristopne posebno tujcem ter tako pospeševati promet tujcev, dalje preiskovati jame, jezera, gorovje tudi z ozirom na zgodovinsko važnost. Društvo bode prirejevalo izlete in s spisi budilo zanimanje za Dalmacijo. V upravni odbor so izvoljeni: Alfonz grof Borelli, predsednik, Lavoslav Golf, podpredsednik, dr. Luka Jelić, tajnik, Kosto Neumayer, blagajnik. Novemu društvu želimo mnogo uspeha.

Na Sv. Višarjih, kjer ima naše društvo posebno svojo sobo, duhovniku je letos g. Fr. Meško, znani slovenski pisatelj.

Na Špansko odpotuje letos meseca julija za 3—4 tedne znani turist in ustanovni član našega društva, gospod župnik Lavtižar v Ratečah. Spotoma prekorači goro Sv. Bernhard v Švici. Gospod župnik vabi naše člane, da se mu pridružijo. Srečno pot!

Na Triglavu sredi aprila. Dne 16. aprila letošnjega leta sta dospela na vrh Triglava brez vodnika turista dr. H. Pfafnl, sodni adjunkt v Badnu, in T. Maischberger, uradnik I. avstr. hranilnice na Dunaju. Kaj takega smeta poskusiti le tako izborna turista, kakor sta ta dva. Bila sta namreč že brez vodnika tudi na Mont-Blanku. Imela sta s seboj vse potrebne priprave, in najbolj so jima služile po snegu krplice.

Na Vezuv je izletelo več naših članov ob letošnjem romanju Slovencev v Rim. Tako nam piše prijatelj našega lista.

Vidovec se imenuje ogromna skala pred Kamno gorico, ki jo zagleda potnik, predno ga zavozijo železnica v tunel nad Globokim. S te skale, na kateri je rajni dr. Lovro Toman najraje pesnil, uživaš krasen razgled po vsem Gorenjskem. Nova brv Radovljiske podružnice bo vodila tod mimo:

Društvo v varstvo planinskih cvetic. V Monakovem so pred kratkim ustanovili „društvo v varstvo planinskih cvetic“. Tako društvo je pač nujno potrebno, da omejuje in zabranjuje ruvanje in uničevanje planinskega rastlinstva. V odboru tega društva sta tudi prof. pl. Wettstein na Dunaju in ravnatelj Sacher v Kremsu.

Ruska ekspedicija na severni tečaj. Ruska akademija znanosti v Peterburgu namarava poslati polarno ekspedicijo v Severno Ledeno morje, da bode znanstveno raziskavala otočje, ki se nahaja severno od Novosibirskih otokov, zlasti pa doslej še malo znano Sanikovo deželo in Benetov otok. Akademija se nadeja, da bode omenjena ekspedicija velike znanstvene važnosti in da bode tudi močno pospeševala domačo obrtnost. V Norvegiji so kupili v to svrhu ladjo „Harald Harfagar“, katero sedaj predeljujejo in pripravljajo za daljno potovanje.

Znanstveno raziskavanje na Monte Rosi. Italijanski zdravnik dr. Giacomo Noro se je sredi januarja t. l. z osmimi vodniki in nosači odpravil na vrh Monte Rose 4640 m v Peninskih Alpah, da bi na tamošnjih ledenikih znanstveno raziskaval zdravstvene razmere. V to svrho se je več dni mudil v planinski koči kraljice Margarite, ležeči 4560 m nad morsko gladino. Vzel je s sabo tudi več golobov, da je poskusil njih uporabljivost tudi v krajih nad ločnico večnega snega.

Železnica na Montblank. Več znamenitih strokovnjakov je sestavilo načrt in dognalo razne podrobnosti, ki prihajajo v poštev pri tej velikanski planinski železnici. Izhodišče bode pri francoski občini Ouches, kateri pripada Montblank, najvišji vrh evropski. Tekla bode železnica početkom skoz velikanski predor navkreber kot vzpenjača. Gonilna moč bode elektrika, za katero se bode uporabljala ob montblankškem vnožju brzo tekoča reka Arve. Železnica bode 11 km dolga in bo imela dvanajst postaj, od katerih bode moči delati razne ture. Omogočila bode čudovit razgled po zahodnih Alpah. Zadnja postaja bode na „Petits Rochers Rouges“ (4800 m) in bode imela posebne priprave, ki bodo potnike varovale neprijetnih vplivov nizkega zračnega tlaka in hudega mraza. Železnica bode stala 21 milijonov frankov.

Poziv na III. tekmovalno slikanje.

Odsek amateur-fotografov „Slov. plan. društva“ pozivlje s tem častite člane, da se blagovoljno udeležijo tekmovalnega slikanja za leto 1900. Vzpored je: 1.) Triglavsko, 2.) planinsko, 3.) pokrajinsko slikanje, 4.) razne študije in slike.

Slike, izvršene v dobi od oktobra 1899. do novembra 1900. leta, se bodo obdarovale z raznimi diplomami, katere jim pripozna posebna v presojo slik določena komisija.

Gg. amateurje opozarjamo na to tekmovalno in jih prosimo, da se ga obilo udeležijo ter svoje slike pošljejo najkasneje do 30. oktobra 1900. leta odseku amateur-fotografov „Slov. plan. društva“.

Imena slik, objektiv, razsvetljava in podpis naj se pošljejo posebej v zavitku.

Fotografi po poklicu so izključeni.

Odsek amateur-fotografov
„Slov. plan. društva“.

Članarina „Slov. plan. društva“ in njegovih podružnic znaša na leto 6 K; poleg tega zneska plača nov član tudi 2 K vpisnine. Ustanovnik plača enkrat za vselej 60 K.

„Plan. Vestnik“ prejmljejo vsi člani **brezplačno**. Nečlane stane na leto 4 K, dijake 2 K 40 h.

Društvena znamenja dobivajo častiti člani v društveni sobi v Narodnem domu v Ljubljani, pri podružniških odborih in pri gospodu Ivanu Sokliču, trgovcu Pod trančo v Ljubljani. Eno znamenje stane 2 K.

Brata Eberla,

pleskarja c. kr. drž. in c. kr. priv. južne železnice
v Ljubljani, v Frančiškanskih ulicah št. 4,

prevzemata vsa v pleskarstvo spadajoča dekorativna, stavbinska in pohištvena dela.

Delo realno in fino, izvršitev točna in po najnižjih cenah.

JOSIP OBLAK,

umetni in gal. strugar v Ljubljani,
priporoča

svojo na novo urejeno delavnico za Florijansko cerkvijo v ulicah na grad št. 7. v naročitev vsakovrstnih strugararskih košenih, roženih in drugačnih izdelkov, katere bode solidno in ceno izvrševal po načrtih ali brez njih.

Josip Maček

na Mestnem trgu v Ljubljani

priporoča svojo zalogo mnogovrstnih domačih in tujih žganih pijač, kakor: pristen brinovec, slivovko in tropinovec, I. vrste francoski in ogrski konjak, rum in mnogovrstne druge likerje po nizki ceni.

Restavracija Železnikova na Dovjem

preskrbuje tujcem in turistom vodnike, vozove in prenočišča. Dobra jedila, pristna pijača in prijazna postrežba.

FOTOGRAFIJA

je nedvomno najlepša in najkratkočasnejša zabava!

Fotografski aparati

in sploh vsi drugi v fotografsko stroko spadajoči predmeti za amaterje in za strokovnjake so vedno v največji zalogi na razpolago.

Pouk v fotografiranju za novince pre-
skrbim sam in brezplačno.

Ceniki so vedno brezplačno na razpolago.

Dalje priporočam svojo tovarniško zalogo

 papirja ter pisalnih in risalnih potreščin.

JOS. PETRIČ,

v Ljubljani, na Sv. Petra cesti št. 4.

Ivan Soklič

v Ljubljani, Pod trančo št. 1,

priporoča svojo veliko zalogo **klobukov**, posebno **lodnastih** za hribolazce in lovec iz tvornice Jos. in Ant. Pichlerja, c. kr. dvor. založnikov. Članom „Sl. pl. društva“ znižane cene.

Franc Čuden,

urar v Ljubljani na Mestnem trgu,

priporoča svojo bogato zalogo vsakovrstnih žepnih in stenskih ur ter budilnikov. Vsi izdelki so priznani izvrstni in po ceni. Popravila se izvršujejo natančno in dobro.

Členovniki na zahtevanje brezplačno.

Vinko Čamernik,

kamenosek v Ljubljani, v Slomškovi ulici št. 9, (zaloga spomenikov na Dunajski cesti nasproti bavarskemu dvoru),

priporoča svoj **kamenoseški obrt**, posebno za cerkvene in druge stavbinske izdelke, marmorne plošče za hišno opravo i. t. d.

Solidno delo, nizke cene. Ceniki in obrisi na zahtevo zastoj.

Firme na steklo in vsakovrstne druge napise, izvirne diplome in vsakovrstna kaligrafska in litografska dela

izdeluje umetniško in ceno

Vinko Novak,

umetni slikar in litograf

v Križevniških ulicah št. 9 v Ljubljani.

HUGON IHL

v Ljubljani, Špitalske ulice št. 4,

priporoča

svojo veliko zalogo vsake vrste **suknenega** in **manufakturnega blaga** na debelo in na drobno po najnižjih cenah.

Vnana naročila izvršuje hitro in natančno.

Tiskarna in kamenotiskarna

A. KLEIN & Comp.

v Ljubljani, v Špitalskih ulicah št. 5,

se priporoča

v naročitev vseh v to stroko spadajočih del in za zalogo raznih tiskovin.

GRICAR in MEJAC

v Ljubljani, v Prešernovih ulicah št. 9,

priporočata svojo bogato zalogo izgotovljene moške in ženske obleke ter najboljše perilo in zavrtnice.

Zlasti opozarjata na nepremična **lodnasta** oblačila in plašče za turiste.

Naročila po meri se izvršujejo točno in ceno na Dunaju.

Ilustrovani ceniki se razpošiljajo franco in zastoj.

Članom „Sl. pl. društva“ znižane cene.

Adolf Hauptmann

v Ljubljani, na Sv. Petra cesti št. 41.

Tovarna

oljnatih barv, firnež, laka in kleja.

Zaloga

slikarskih in plesarskih predmetov.

Engelbert Franchetti,

brivec v Ljubljani, Jurčičev trg št. 3,

priporoča slav. p. n. občinstvu svojo novo in elegantno urejeno **brivnico**.

Za dobro in točno postrežbo je najbolje preskrbljeno.

MARIJA PLEHAN,

svečarica in lektarica v Ljubljani na Sv. Petra cesti št. 63,

priporoča svojo veliko zalogo sveč ter mnogovrstnega **medenega blaga** in slaščice.

Kupuje med v panjih in vosek.

J. Bonač

v Ljubljani,

v Šelenburgovih ulicah št. 5, naspr. nove pošte,

priporočam vjudno svojo trgovino s papirjem in s pisalnimi potrebščinami.

Vzorci papirja pošiljam na ogled.

V svoji knjigovodni izdelujem vezi preproste in najfinjše.

Prevzemljam izdelovanje vsakovrstnih razglednic po fotografijah. 1000 lepih razglednic 28–32 K.

Imam veliko zalogo razglednic mesta Ljubljane z različnih strani.

10 najlepših razglednic samih cerkev ljubljanskih za 66 h, s pošto 76 h.

Edina zaloga svinčnikov družbe sv. Cirila in Metoda (iz Hardmuthove tvornice).

Prekupnikom velik popust.